

A havason

...Kovács néninek azonban nincs kutyája. Már első éjjel feltűnt, hogy nem hallok kutyaugatást, csak a Bisztra zúg az ablak alatt, mintha a fenyők susogása szaladt volna le a hegyekből.

– Kutya? Tartanék én, lelkem, volt már talán tíz is, de minek tartsak. Megszereti őket az ember, aztán sajnálja, ha elviszik a farkasok.

– Meg kell kötni, hogy ne mászkáljon az erdőben.

– Erdőben? Mer is az a szegény kutya az erdőbe menni! Innét viszik el az udvarból...

– Innen?!

– Innen hát! Az ablakból néztem, ott szorították meg szegényt a kerítés mellett... Szép, holdvilágos éjszaka volt. A tornácig ért a hó...

Odanéztem a kerítés mellé, ahol mérgesen zöldellt a csalán, és bab futott a karók ösztövére derekán, és nehéz volt elképzelni, hogy itt derékig ér a hó, tél van és éjszaka, és a jóra való Bodrit ott hóhérolják a farkasok.

Így aztán nincs kutyaugatás, csak a patak zúg és a szél, a gerendák pattognak néha, mintha sóhajtanának a tető terhe alatt, és Kovács néni kurjant – ha ragadozó madár kering a levegőben –, elhessegetve a vést a baromfiak együgyű feje felől.

– Ne kiabáljon, Kovács néni. Hadd jöjjön közelebb az a héja. Meglövöm, és nincs rá gond.

Kovács néni megörült, én pedig ültem a faragott tornácon, és lestem a héját, amely nem is váratott magára. Jött, levágott, felemelte a szép, rántani való csirkét – hogy sírt szegény –, s én úgy elhibáztam, hogy jobban sem kellett.

– Ammondó vagyok, jobb, ha kurjongatok – vélte Kovács néni, és én erősen szégyenkeztem, dühösen néztem puskámra, mely nem volt oka semminek. Elhibáztam, és kész! Igaz, hogy olvastam éppen, igaz, hogy nem volt megtöltve a puska, de ez nem mentesség.

Ha valaki héját les, ne olvasson, és töltsen meg a puskáját. Ez az igazság! Különben is, nem olvasni jöttem ide, hanem vadászni, és nem merek Kovács néni szemébe nézni, amíg vadászbecsületemben megrendült hitét helyre nem állítottam.

Becsuktam a könyvet.

– Itt fészkel valahol ez a héja?

– Itt valahol a környéken, mert néha ide hallatszik, amikor hívja fiait. Röpülősök lehetnek már azok is.

– Hát majd én!... – nem mertem nagyobb ígéretet tenni, de vállra dobtam a puskát, és ebben benne volt, hogy: jaj a héják környékbéli minden nemzetségének. Zsebre vágtam az őzhívat, ami majdnem úgy

szól, mint a szüleit szölingató héjafiók, és a nagy szikla mellett nekivágtam az erdőnek.

Itt nincs gyalogút, itt nincs cserkészút, itt nincs csapás, itt igazán erdő az erdő, s árnyékom olyan helyen jár, ahol évmilliók óta ketten-hárman keresztek talán magányos utamat.

Szél nincs, mégis beszél az erdő. Régi avar török lábam alatt, száraz mohán csúszik bakancsom, s a bükkök zöldesüst oszlopai mintha magát a ragyogó nyári eget tartanák. Majdnem elfeledkeztem a héjáról. Amikor már jó magasan jártam, elővettem a sípot, és megszólaltattam a bajba jutott őzgida panaszos hangját. A siránkozás elmúlt az erdő zsongásában, csak a fák álltak várakozóan, és én lapultam egy öreg bükkhöz, hogy hátha jön valami. Erre a hangra jöhet ő is, aki a fiát félti, jöhet róka is, farkas is, akik enni akarnak, és jöhet a héja is, akinek fiai így hívják anyjukat, ha éhesek.

Csend.

Zsong az erdő, mint a tenger, amelynek hullámai a végtelenségből érkeznek, harkály kopog valahol a beteg fák szikkadt mellkasán, hangyák mászkálnak az öreg bükk törzsén, valami titokzatos küldetésben, amit csak ők tudnak, de más nem történik semmi. Szemem minden moccanást felszív, és már majdnem indulni akarok, amikor hangtalan suhanással a vén bükk kiálló ágára érkezik a héjamadár. Előrenéz – túlrepült rajtam – és csodálkozik.

– Hívott valaki?

Lassan felemelem a puskám, és a dörrenés szétvágja a csendet, és lesepri az ágról a nagy madarat.

A hegyoldalak labdáznak még a puska csattanásával, de a madár lehullott, s az öröm mögött a puska szava volt már a pont.

Ő is csirkét akart, én is, s hogy melyikünknek van több joga hozzá, azt csak az a jó Isten tudná megmondani. Felemelem szárnyaló, puha testét, megfogom élelemszerző éles karmait, és viszem őt lefelé, Kovács néninek, a völgybe, akinek kutyáit télen a farkasok viszik el az udvarból, akinek a féreg az féreg, és el kell pusztítani, s akinek nincsenek ilyen tétova gondjai.

– Tessék, Kovács néni, itt van!

Az öregasszony szemében elismerés villan fel a városi ember puskája iránt, megmarkolássza a héja húsos combját, mint a csirkéét.

– Milyen kövér a büdös – mondja –, hát ez ette a jószágaimat...

Nézem a szép, ragadozó vadmadarat, de bennem sem öröm, sem büszkeség, semmi, de semmi nincs.

Ami van, arról hallgatok, Kovács néni úgysem értené meg.

Sajnálom a héjamarat.

*

Az illusztráció felső részén látható az Istenszéke, egy 1381 méter magas hegycsúcs, amely a Kelemen-havasok délnyugati részén található. Andezitből épül fel, szelektív erózióval keletkezett (a

körülötte levő puhább kőzeteket a víz elkoptatta). A környék a Kelemen-havasok vonulatának legnyugatabbra fekvő részének számít. Legkönnyebben Dédabsztra felől közelíthető meg, az út a csúcsig kb. 4 órát tart, a szintkülönbség 890 m.

A csúcs Áprily Lajos Őszi muzsika című költeményében, FEKETE ISTVÁN „A havason” című novellájában valamint Wass Albert A funtineli boszorkány című regényében is szerepel.

Forrás : Wikipédia

